

Seksjon for Grønn omstilling
Klima og miljødepartementet
postmottak@kld.dep.noVår ref.:
Frode LongvaDeres ref.:
[xxxx]Dato:
02.mai 2024

CICEROs innspill til ny styringsavtale med ENOVA

Vi viser til invitasjon til å gi skriftlig innspill om Klima- og miljødepartementets nye styringsavtale med Enova.

CICERO ønsker å bidra til en kunnskapsbasert klimapolitikk. En kunnskapsbasert og effektiv klimapolitikk fordrer kunnskap om hvilke virkemidler som fungerer, og eventuelt ikke fungerer, og hvorfor, samt deling av kunnskap.

Enova og Klima- og energifondet har hatt som formål å bidra til omstillingen til lavutslippssamfunnet gjennom å redusere ikke-kvotepliktige klimagassutslipp mot 2030 og å bidra til teknologiutvikling og innovasjon som bidrar til utslippsreduksjoner mot 2050. Enova disponerte til sammen 6,3 mrd. kroner i 2023 til sine ordninger (Enova, 2024). Kunnskapen om ordningenes effekter på utslipp, innovasjon, energieffektivisering eller andre konsekvenser, som fordelingsvirkninger, er imidlertid mangelfull.

Vi har to innspill til den nye styringsavtalen.

1) *En ny styringsavtale bør presisere at Enova må legge til rette for forskning og eksterne evalueringer av virkemidlene de forvalter.*

Slik tilrettelegging innebærer blant annet deling av data og offentliggjøring av resultater fra evalueringer som gjennomføres. Forskning og ekstern evaluering er både relevant for eksisterende virkemidler og ved uttesting og innføring av nye virkemidler.

Vårt innspill er i tråd med anbefalingene fra Teknisk beregningsutvalg for klima (TBU klima) om metoder for analyse av klimavirkemidler. TBU klima vurderer at man med dagens tilnærming til rapportering og vurdering av utslippseffekter av sentrale støtteordninger på klimaområdet, har lite robust kunnskap om hvilke endringer i aktivitet de ulike ordningene fører til. Utvalget anbefaler at man for støtte til teknologiutvikling og -spredning forsøker å dokumentere effekter på utfall som utløst kapital eller andre indikatorer, og at det er sentralt å benytte metoder som på en troverdig måte avdekker kausale effekter av støtten på disse indikatorene (TBU klima, 2023, s. 93). Videre anbefaler utvalget at det legges bedre til rette for

økonometriske analyser, for eksempel ved at det tillates randomisering i virkemiddelbruken (TBU klima, 2023, s. 12). Gradvis uttesting av nye virkemidler kombinert med randomisering vil gi forvaltningen økt kunnskap om tilsiktede og utilsiktede effekter av virkemidler, og behovet for eventuelle justeringer av Enovas og andre aktørers virkemidler.

Vårt innspill er også i tråd med en utvikling i forvaltningen mer generelt. Statlige aktører tilrettelegger i økende grad for eksperimentering. NAV og Skatteetaten tar i bruk denne typen metoder i uttesting og vurdering av sine virkemidler (se for eksempel Alpino et al., 2022 og Breivik et al., 2021). Departementenes forsøksordning rettet mot kommuner og fylkeskommuner åpner også opp for uttesting av nye måter å løse oppgaver på gjennom regelverksfritak (Regjeringen, 2023).

2) En ny styringsavtale bør tydeliggjøre hvilke krav som stilles til evalueringer initiert av Enova.

I styringsavtalen for 2021-2024 står det at Enova skal ha rutiner for å evaluere sine virkemidler. Vi mener det bør presiseres at det skal foregå eksterne evalueringer av høy kvalitet, inkludert bruk av robuste metoder for å undersøke ordningenes addisjonalitet. Videre bør det presiseres at evalueringer initiert av Enova skal offentliggjøres. Offentliggjøring vil bidra til økt kunnskap og transparens om effekten av en sentral del av Norges virkemiddelapparat på klima- og energiområdet.

Med vennlig hilsen,

Frode Longva
Assisterende direktør, CICERO

Vedlegg:

Referanser:

Alpino, M., Hauge, K. E., Kotsadam, A., & Markussen, S. (2022) Effects of dialogue meetings on sickness absence—Evidence from a large field experiment. *Journal of Health Economics*, 83, 102615.

Breivik, A. L., A. Habbestad, M. Nilsskog (2021) Dulting i skattemeldingen hjelper folk til å rapportere riktig. Hentet fra: <https://www.skatteetaten.no/om-skatteetaten/analyse-og-rapporter/analysenytt/dulting-i-skattemeldingen-hjelper-folk-til-a-rapportere-riktig/>

Enova (2024) Enova Årsrapport 2023. Hentet fra: <https://2023.enova.no/>

Klima- og miljødepartementet (2020) Avtale om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet i perioden 1. januar 2021 til 31. desember 2024. Hentet fra: Avtale mellom Den norske stat ved Klima- og miljødepartementet og Enova SF om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet i perioden 1. januar 2021 til 31. desember 2024 (regjeringen.no)

Regjeringen (2023) Forsøkskommune. Hentet fra: Forsøkskommune - regjeringen.no

Teknisk beregningsutvalg for klima (2023) Metoder til bruk i klimaanalyser. Vurderinger og anbefalinger fra Teknisk beregningsutvalg for klima. M-2669, 2023. Hentet fra

[https://files.nettsteder.regjeringen.no/wpuploads01/sites/491/2024/01/M-2669 Metoder til bruk i klimaanalyser.pdf](https://files.nettsteder.regjeringen.no/wpuploads01/sites/491/2024/01/M-2669%20Metoder%20til%20bruk%20i%20klimaanalyser.pdf)